

A HÁZBAN EGY HÁZ

Beszélgetés Neuwirth Annamáriával, a Néptáncosok Szakmai Házának vezetőjével

– A napokban azt hallottam Tőled, hogy most egy ideig az a filozófiád: „Egy nap-egy doboz” – márami a kicsomagolást illeti. Most éppen két nekirugaszkodás között beszélgetünk – gondolom azt világossá téve, hogy költöztetek. Mit tartalmaznak – akár képletesen is fogalmazva – ezek a DOBOZOK?

– Ezek bizony sokmindent. Először is talán a Szakmai Ház történetét. Ez a történet tizenhét évvel ezelőtt kezdődött, amikor a Magyar Művelődési Intézet módszertani, szakmai, szolgáltató részlegeként – egyszeri minisztériumi céltámogatással megkezdte működését a Néptáncosok Szakmai Háza.

– Tulajdonképpen abban az időben mi volt az, ami felfedezte az igényt egy ilyen jellegű keret és tevékenység létrejöttére?

– A megszületés körülményeiben nagy szerepet játszott, hogy az 1970-es évek revival népművészeti mozgalomnak, a táncházmozgalomnak, működési alapját és forrását az MTA Zenetudományi Intézetének archívumában levő – a világon egyedülállóan gazdag – néptánc és népi hangszeres tudományos célú gyűjtemény jelentette. Az egymás után alakuló, itthon és külföldön újszerűségükkel nagy közönségkért és sajtóvisszhangot kiváltó zenekarok (mint pl. a Kolinda, Sebő, Vízöntő vagy Muzsikás együttes), valamint az amatőr néptáncmozgalomban tevékenykedő koreográfusok, népzene-szek kritikusan, élesen követelték a népzenei és néptánc archívum hozzáférhetőségének biztosítását. Mindezek után az 1981-es néptáncos és népzene-sz konferencia hivatalosan is megfogalmazta ezt az igényt.

– Az akkori kulturális irányításnál, úgy tűnik, nyitott kapukra találtak.

– Valóban! Annál is inkább, mert akkoriban ez a népzene-néptánc téma – hogy milyen okokból, tudjuk –, a „támogatott” kategóriát élvezte. Így aztán 10 millió forintot – mint említetttem – egyszeri támogatással létrejött a Szakmai Ház.

– Milyen volt a kezdet, a hőskor?

– Itt az intézetben, egyetlen szobában négyen kezdtük meg a munkát Stoller Antal vezetésével. P. Vas János (Panyíga) ethnográfus, Vavrincz András népzene-sz és én, aki a néptánc-cal foglalkoztam. Az előzőekben már említett okokból az akadémia archívumában levő – a táncházakban szakmailag használható – széki, kalotaszegi, szatmári film és zenei feltételek hangosításával kezdtük, tudniillik a gyűjtéseket néma filmen rögzítették. Ezután, majdnem hogy párhuzamosan, kölcsönzés-re, video-lejátszásra alkalmas másolatokat készítettünk. Közben persze technikai eszközöket kellett vásárolnunk, melyekkel a szolgáltatás biztosítható volt. Így aztán létrejött egy komoly adatbázis, amely ma már közel 1500 órányi video-anyagból, valamint 300 értékes zenei felvételeket tartalmazó audió kazet-tából áll.

– A Szakmai Ház azonban nem csak „adatbázis”.

– Valóban nem. Ma már módszertani műhely is. Kiadványainkat segédanyagként felhasználják az iskolákban, a pedagógus képzésben, a hangszeres népzenei oktatásban, meríttenek belőlük a táncegyüttesek, zenekarok. Meg kell említenem, hogy a közelmúlttól ezek a kiadványok már az INTERNET-en is figyelemmel kísérhetők.

– Ritkán lehet bekopogni hozzátok úgy, hogy ne lenne nálatok vendég.

– Látod, ez az, aminek különösen örülök. Egyre többen jönnek hozzánk személyesen is, szakmai tanácsot kérve a népi kultúra valamennyi területéről. Munkánkat tekintve külön biztató, hogy egyre több pedagógus keres meg minket. Így, reményeink szerint, felhalmozott értékeink nem csak a szakmának nyújtanak valamit, hanem eljutnak a fiatal és legfiatalabb nemzedékhez is – elültetve egy kis magot.

Mi pedig – most hogy volt egy kis kényszerű kitérő az életünkben – visszatérve az Intézet falai közé, gondolkodhatunk azon, mi mindent kell még elvégeznünk a jövőben – a kicsomagoláson kívül.

A beszélgetést lejegyezte: Zachar Zsuzsanna

